

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๓๕

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๕) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๓) และ (๕) ต้องไม่เป็นการกระทำที่อาจทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๘ (๒) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๐ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี
บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ตามมาตรา ๘ (๓) หรือได้มาโดย
การซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๔) และ (๕) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์
ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
ขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๒) ให้ตกเป็น
ที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

มาตรา ๑๑ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผล
การตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี
ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน
และทรัพย์สินขององค์การ โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอ
ต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชี
รับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภค
ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยในจำนวนดังกล่าวต้อง
คำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

(ก) ด้านการเงินและการธนาคาร

(ข) ด้านการบริการสาธารณะ

(ค) ด้านที่อยู่อาศัย

- (ง) ด้านบริการสุขภาพ
- (จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป
- (ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม
- (ช) ด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

(๒) กรรมการจำนวนแปดคนซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขตตามมาตรา ๑๖
วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และ
ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเอง
เป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และเลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือ
ลูกจ้างขององค์การไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือก
เป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ
ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ
หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอ
ชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ

มาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภานายความ
- (๒) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๓) ผู้แทนองค์กรสตรีเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๔) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- (๕) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๖) นายกสภาคสมภาคคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๗) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๘) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

- (๙) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
- (๑๐) ผู้แทนองค์กรวิชาชีพสื่อที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๑๑) ผู้แทนคณะกรรมการร่วมภาคเอกชนสามสถาบัน (กกร.)

ในกรณีที่ไม่มีอาจสรรหากรรมการสรรหาให้ครบตามวรรคหนึ่งได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หากกรรมการสรรหาที่สรรหามาได้นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีเลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้ห้องกรทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๑๖
- (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย

มาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งในเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน
- (๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคนั้นจะประสงค์จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์ในเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภครวม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่ง
 อย่างไม่ ดังนี้

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่งจำนวน
 หนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้
 และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

(ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน โดยในวันที่ได้มี
 การเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
 และมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้บริโภคที่เสนอมาหรือองค์กรผู้บริโภคอื่นที่ขึ้นทะเบียนในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อผู้แทนองค์กร
 ผู้บริโภคตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรก
 ของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภครวม (๓) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละ
 หนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขตเป็นผู้ได้รับการบรรจุ
 ในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละเขตนั้น ๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภครวมวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็น
 อันใช้ได้การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อ
 การที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อ
 ศาลปกครองได้แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือ
 การคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้
 แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมี
 คำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคล
 ที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ
 สรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา

มาตรา ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้
 แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า
 กรรมการ ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพัตติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองในด้านเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๕) แล้วแต่กรณีซึ่งได้รับคะแนน ในลำดับถัดไปเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๑๖ ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ต้องให้ได้สัดส่วนของเพศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

(๒) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและรายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๔) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าว ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๖) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) จัดให้มีการประชุมสมัชชาขององค์กรผู้บริโภคน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์กร และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๙) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๑๐) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์กร

(๑๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กรในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์กร

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์กร รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร

(ช) การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์กร

(๑๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีขององค์กรและของเลขาธิการ

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๑๑) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการกระทำตามหน้าที่โดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระ เป็นกลาง และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมขององค์กรอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ อาจเชิญข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่นานกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผลในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์การ และในด้านการสนับสนุนจากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรา นี้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

หมวด ๓

เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการกำหนดวิธีการได้มาซึ่งเลขาธิการด้วยวิธีการสรรหาและเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓ ข. (๑) ถึง (๙)
- (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ
- (๓) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๒๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง
- (๔) ไม่ผ่านการประเมินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด

เท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๑ เลขานุการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขานุการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้เลขานุการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่เลขานุการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการหรือกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๔ ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขานุการตามมาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี
นับแต่วันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรกหลังจากที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒

.....

.....